

บทที่ 2

การตรวจเอกสาร

ในการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการตรวจเอกสารที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. เทคโนโลยีเว็บเพจ
2. การเรียนการสอนผ่านเว็บ
3. ความวิตกกังวล
4. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
5. ความคงทนในการจำ
6. ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร
7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เทคโนโลยีเว็บเพจ

ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ (2547) ได้ให้ความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีเว็บเพจไว้ดังนี้

การนำเสนอข้อมูลในระบบ WWW (World Wide Web) พัฒนาขึ้นมาในช่วงปลายปี 1989 โดยทิม เบอร์เนอร์ ลี นักวิศวกรรมซอฟต์แวร์ จาก ห้องปฏิบัติการทางจุลภาคฟิสิกส์แห่งยุโรป (European Particle Physics Labs) หรือที่รู้จักกันในนาม CERN (Conseil European pour la Recherche Nucleaire) ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ และได้มีการพัฒนาภาษา ที่ใช้สนับสนุน การเผยแพร่เอกสาร ของนักวิจัย หรือเอกสารเว็บ (web document) จากเครื่องแม่ข่าย (server) ไปยังสถานที่ต่างๆ ในระบบ WWW เรียกว่า ภาษา HTML (Hypertext Mark up Language)

การเผยแพร่ข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต ผ่านสื่อประเภทเว็บเพจ (webpage) เป็นที่นิยมกันอย่างสูงในปัจจุบัน ไม่เฉพาะข้อมูลโฆษณาสินค้า ยังรวมไปถึงข้อมูลทางการแพทย์ การเรียน งานวิจัยต่างๆ เพราะเข้าถึงกลุ่มผู้สนใจได้ทั่วโลก ตลอดจนข้อมูลที่นำเสนอออกไป สามารถเผยแพร่ได้ทั้งข้อมูลตัวอักษร ข้อมูลภาพ ข้อมูลเสียง และภาพเคลื่อนไหว มีลูกเล่นและ เทคนิคการนำเสนอที่

หลากหลาย อันส่งผลให้ระบบ WWW เติบโตเป็นหนึ่งในรูปแบบบริการ ที่ได้รับความนิยมสูงสุดของระบบอินเทอร์เน็ต

ลักษณะเด่นของการนำเสนอข้อมูลเว็บเพจ คือ สามารถเชื่อมโยงข้อมูล ไปยังจุดอื่นๆ บนหน้าเว็บได้ ตลอดจนสามารถ เชื่อมโยงไปยังเว็บอื่นๆ ในระบบเครือข่าย อันเป็นที่มาของคำว่า Hypertext หรือข้อความที่มีความสามารถมากกว่า ข้อความปกติตนเอง จึงมีลักษณะคล้ายกับว่า ผู้อ่านเอกสารเว็บ สามารถโต้ตอบกับเอกสารนั้นๆ ด้วยตนเอง ตลอดเวลาที่มีการใช้งานนั่นเอง ด้วยความสามารถดังกล่าวข้างต้น จึงมีผู้ให้คำนิยาม Web ไว้ดังนี้

"World Wide Web as a global, interactive, cross-platform, distributed, graphical hypertext information system that runs over the Internet."

The Web is a Graphical Hypertext Information System. การนำเสนอข้อมูลผ่านเว็บ เป็นการนำเสนอด้วยข้อมูลที่สามารถเรียกหรือโยงไปยังจุดอื่นๆ ในระบบกราฟิก ซึ่งทำให้ข้อมูลนั้นๆ มีจุดดึงดูดให้น่าเรียกดู

The Web is interactive. การทำงานบนเว็บเป็นการทำงานแบบโต้ตอบกับผู้ใช้อยู่แล้ว ดังนั้นเว็บจึงเป็นระบบ Interactive ในตัวมันเอง เริ่มตั้งแต่ผู้ใช้เปิดโปรแกรมดูผลเว็บ (Browser) พิมพ์ชื่อเรียกเว็บ (URL: Uniform Resource Locator) เมื่อเอกสารเว็บแสดงผลผ่านเบราว์เซอร์ ผู้ใช้ก็สามารถคลิกเลือกรายการ หรือข้อมูลที่สนใจ อันเป็นการทำงานแบบโต้ตอบไปในตัวนั่นเอง

The Web is Cross-Platform. ข้อมูลบนเว็บไม่ยึดติดกับระบบปฏิบัติการ (operating system: OS) เนื่องจากเป็นข้อมูลนั้นๆ ถูกจัดเก็บเป็น Text File ดังนั้นไม่ว่าจะถูกเก็บไว้ในคอมพิวเตอร์ที่ใช้ OS เป็น UNIX หรือ Windows NT ก็สามารถเรียกดูจากคอมพิวเตอร์ที่ใช้ OS ต่างจากคอมพิวเตอร์ที่เป็นเครื่องแม่ข่ายได้

The Web is distributed. ข้อมูลในเครือข่ายอินเทอร์เน็ตมีปริมาณมาจากทั่วโลก และผู้ใช้จากทุกแห่งหนที่สามารถต่อเข้าระบบอินเทอร์เน็ตได้ ก็สามารถเรียกดูข้อมูลได้ตลอดเวลา ดังนั้นข้อมูลในระบบอินเทอร์เน็ตจึงสามารถเผยแพร่ได้รวดเร็ว และกว้างไกล

หลักการออกแบบเว็บเพจ

ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ (2547) ได้ให้ความรู้เกี่ยวกับหลักการออกแบบเว็บเพจไว้ดังนี้

การออกแบบและพัฒนาเว็บเพจ สามารถทำได้หลายระบบ ขึ้นอยู่กับลักษณะของข้อมูล ความชอบของผู้พัฒนา ตลอดจนกลุ่มเป้าหมาย ที่ต้องการนำเสนอ เช่น หากกลุ่มเป้าหมายเป็นเด็กวัยรุ่น และนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับ ความบันเทิง อาจจะออกแบบให้มี ทิศทางการไหลของหน้าเว็บ ที่หลากหลายใช้ลูกเล่นได้มากกว่าเว็บที่นำเสนอ ให้กับผู้ใหญ่ หรือเว็บด้านวิชาการ

ทั้งนี้หลักการออกแบบเว็บเพจ สามารถแบ่งได้ 3 ลักษณะ คือ

1. แบบลำดับขั้น (hierarchy) เป็นการจัดแสดงหน้าเว็บ เรียงตามลำดับกิ่งก้าน แยกแขนงต่อเนื่องไปเหมือนต้นไม้กลับหัว
2. แบบเชิงเส้น (linear) เป็นการจัดแสดงหน้าเว็บเรียงต่อเนื่องไปในทิศทางเดียว
3. แบบผสม (combination) เป็นการจัดหน้าเว็บชนิดผสมระหว่างแบบลำดับขั้น และแบบเชิงเส้น

การเรียนการสอนผ่านเว็บ

ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ (2547) ได้ให้ความรู้เกี่ยวกับการเรียนการสอนผ่านเว็บไว้ดังนี้

การเรียนการสอนผ่านเว็บ มีลักษณะโดดเด่น คือ ผู้เรียนสามารถเรียนเวลาใดก็ได้ สถานที่ใดก็ได้ ที่มีความพร้อมด้านการเชื่อมต่อระบบ สามารถใช้เครื่องมือต่างๆ เช่น e-mail chat webboard newsgroup สื่อสารกับเพื่อนๆ ผู้สอน หรือบุคคลอื่นๆ ที่สนใจและผู้เชี่ยวชาญต่างๆ แต่ผู้เรียนไม่ต้องเข้าชั้นเรียน เข้าโรงเรียน เพราะถือว่าเว็บไซต์เป็นเสมือนห้องเรียน หรือ โรงเรียน หนังสือ เนื้อหาการเรียนถูกแทนที่ด้วยเนื้อหาดิจิทัลลักษณะต่างๆ ทั้งข้อความ ภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว เสียง

และวิดิทัศน์ ตามแต่ลักษณะของเว็บไซต์ ที่สำคัญที่สุดคือผู้เรียนที่ไม่กล้าแสดงออกในห้องเรียนปกติ จะกล้าแสดงออก และแสดงความคิดเห็นได้มากกว่าเดิม

ทั้งนี้ผู้วิจัยเกี่ยวกับทฤษฎีการเรียนรู้และรูปแบบการเรียนการสอน ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนผ่านเว็บ ไว้ดังนี้

1. การเรียนรู้โดยการค้นพบ - การเรียนการสอนผ่านเว็บ นับได้ว่าเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับแนวคิดพื้นฐานของทฤษฎีการค้นพบของ Bruner เนื่องจากผู้เรียนจะต้องศึกษาและค้นคว้าด้วยตนเอง จะต้องสร้างปฏิสัมพันธ์กับผู้สอน ผู้เรียนร่วม ผู้สนใจ และบุคคลอื่นๆ ในระบบได้ทั่วโลก

2. ทฤษฎีการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง - การเรียนการสอนผ่านเว็บ ผู้เรียนจะต้องรับผิดชอบตนเอง นำตัวเอง ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

3. ทฤษฎีการสอนรายบุคคล - เนื่องจากผู้เรียนจะต้องศึกษาเรียนรู้ด้วยตนเอง มีอิสระเลือกเนื้อหา เวลา และกิจกรรม ซึ่งเป็นรูปแบบของผู้เรียนเฉพาะราย

4. ทฤษฎีการสอนแบบร่วมมือ (collaborative learning) - เน้นว่าผู้เรียนมีอิสระในการเรียน แต่ด้วยเครื่องมือสื่อสารต่างๆ เช่น E-mail, web board, chat, newsgroup ทำให้ผู้เรียนกับผู้สอน เพื่อนร่วมเรียน ผู้เชี่ยวชาญต่างๆ มีส่วนร่วมกันและกันในการเรียนได้ เช่น ช่วยในการตั้งคำถาม ชี้แนะแนวทางการหาคำตอบ เป็นต้น

5. รูปแบบการสอนของกาเย (Gagne) การเรียนการสอนผ่านเว็บ นับได้ว่ามีรูปแบบที่สอดคล้องกับรูปแบบการสอนของกาเย ได้แก่

5.1 สร้างแรงจูงใจให้ผู้เรียนเกิดความสนใจในบทเรียน

5.2 แจ้งจุดประสงค์ บอกให้ผู้เรียนทราบถึงผลการเรียน เห็นประโยชน์ในการเรียน ให้แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียน

5.3 กระตุ้นให้ผู้เรียนทบทวนความรู้เดิมที่จำเป็นต่อการเชื่อมโยงไปหาความรู้ใหม่

5.4 เสนอบทเรียนใหม่ๆ ด้วยสื่อต่างๆ ที่เหมาะสม

5.5 ให้แนวทางการเรียนรู้ ผู้เรียนสามารถทำกิจกรรมด้วยตนเอง ผู้สอนแนะนำวิธีการทำกิจกรรม แนะนำแหล่งค้นคว้าต่างๆ

5.6 กระตุ้นให้ผู้เรียนลงมือทำแบบฝึกปฏิบัติ

5.7 ให้ข้อมูลย้อนกลับ ผู้เรียนทราบถึงผลการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ

5.8 การประเมินผลการเรียนตามจุดประสงค์

5.9 ส่งเสริมความแม่นยำ การถ่ายโอนการเรียนรู้ โดยการสรุป การย้ำ การทบทวน

ดังนั้น รูปแบบการเรียนการสอนผ่านเว็บ จึงมีความยืดหยุ่นสูง ผู้เรียนจะต้องมีความรับผิดชอบ มีความกระตือรือร้นในการเรียนมากกว่าปกติ มีความตั้งใจใฝ่หาความรู้ใหม่ๆ ตรงกับระบบการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยมีผู้สอนเป็นเพียงผู้แนะนำ ที่ปรึกษา และแนะนำแหล่งความรู้ใหม่ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเรียน

ผู้เรียนสามารถทราบผลย้อนกลับของการเรียน รู้ความก้าวหน้าได้จาก E-Mail การประเมินผลควรแบ่งเป็น การประเมินย่อย โดยใช้เว็บไซต์เป็นที่สอบ และการประเมินผลรวม ที่ใช้การสอบแบบปกติในห้องเรียน เพื่อเป็นการยืนยันว่าผู้เรียนเรียนจริงและทำข้อสอบจริงได้หรือไม่ อย่างไร ทั้งนี้ การเรียนการสอนผ่านเว็บ มีข้อดี ข้อเสีย ดังนี้

ข้อดี

1. เอื้ออำนวยให้กับการติดต่อสื่อสารที่รวดเร็ว ไม่จำกัดเวลาและสถานที่ รวมทั้งบุคคล
2. ผู้เรียนและผู้สอนไม่ต้องการเรียนและสอนในเวลาเดียวกัน
3. ผู้เรียนและผู้สอนไม่ต้องมาพบกันในห้องเรียน

4. ตอบสนองความต้องการของผู้เรียน และผู้สอนที่ไม่พร้อมด้านเวลา ระยะทางในการเรียน ได้เป็นอย่างดี

5. ผู้เรียนที่ไม่มีความมั่นใจ กลัวการตอบคำถาม ตั้งคำถาม ตั้งประเด็นการเรียนรู้ในห้องเรียน มีความกล้ามากกว่าเดิม เนื่องจากไม่ต้องแสดงตนต่อหน้าผู้สอน และเพื่อนร่วมชั้น โดยอาศัยเครื่องมือ เช่น e-mail, web board, chat, newsgroup แสดงความคิดเห็นได้อย่างอิสระ

ข้อเสีย

1. ไม่สามารถรับรู้ความรู้สึก ปฏิกริยาที่แท้จริงของผู้เรียนและผู้สอน
2. ไม่สามารถสื่อความรู้สึก อารมณ์ในการเรียนรู้ได้อย่างแท้จริง
3. ผู้เรียน และผู้สอน จะต้องมีความพร้อมในการใช้คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต ทั้งด้านอุปกรณ์ ทักษะการใช้งาน
4. ผู้เรียนบางคน ไม่สามารถศึกษาด้วยตนเองได้

การจัดการเรียนการสอนผ่านเว็บ ควรคำนึงถึงประเด็นต่างๆ ต่อไปนี้

1. ความพร้อมของอุปกรณ์และระบบเครือข่าย

เนื่องด้วยการเรียนการสอนผ่านเว็บ เป็นการปรับเนื้อหาเดิมสู่รูปแบบใหม่ จำเป็นต้องมีเครื่องมือ อุปกรณ์ และระบบเครือข่ายที่พร้อมและสมบูรณ์ เพื่อให้ได้บทเรียนดิจิทัลที่มีคุณภาพ และทันต่อความต้องการเรียน ผู้เรียนสามารถเลือกเวลาเรียนได้ทุกช่วงเวลาตามที่ต้องการ ซึ่งในประเทศไทยพบว่ามีปัญหาในด้านนี้มาก โดยเฉพาะในเขตนอกเมืองใหญ่

2. ทักษะการใช้คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต

ผู้เรียนและผู้สอน ต้องมีความรู้และทักษะทั้งด้านคอมพิวเตอร์และเครือข่าย อินเทอร์เน็ตพอสมควร โดยเฉพาะผู้สอนจำเป็นต้องมีทักษะอื่นๆ ประกอบเพื่อสร้างเว็บไซต์การ

สอนที่น่าสนใจให้กับผู้เรียน

3. ความพร้อมของผู้เรียน

ผู้เรียนจะต้องมีความพร้อมทั้งทางจิตใจ และความรู้ คือ จะต้องยอมรับในเทคโนโลยี รูปแบบนี้ ยอมรับการเรียนรู้ด้วยตนเอง มีความกระตือรือร้น ตั้งตัว ใฝ่รู้ มีความรับผิดชอบ กล้าแสดงความคิดเห็นและศึกษาความรู้ใหม่ๆ

4. ความพร้อมของผู้สอน

ผู้สอนจะต้องเปลี่ยนบทบาทจากผู้แนะนำ มาเป็นผู้อำนวยความสะดวก ชี้แนะผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความอยากรู้อยากเห็น อยากรเรียนรู้ กระตุ้นการทำกิจกรรม เตรียมเนื้อหาและแหล่งค้นคว้าที่มีคุณภาพ รวมทั้งความพร้อมด้านการใช้คอมพิวเตอร์ การผลิตบทเรียนออนไลน์ และการเผยแพร่บทเรียนผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

5. เนื้อหา บทเรียน

เนื้อหาบทเรียนจะต้องเหมาะสมกับผู้เรียนให้มากที่สุด มีหลากหลายให้ผู้เรียนแต่ละกลุ่มเลือกเรียนได้ด้วยตนเอง มีกิจกรรมวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน เลือกใช้สื่อการสอนที่เหมาะสม และเหมาะสมกับความพร้อมของเทคโนโลยี การลำดับเนื้อหาไม่ซับซ้อน ไม่ก่อให้เกิดความสับสน ระบบแหล่งค้นคว้าอื่นๆ ที่เหมาะสม (ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ, 2547)

asynchronous learning

การจัดการเรียนการสอนผ่านเว็บ โดยเฉพาะ e-learning เป็นการเรียนการสอนที่ใช้เทคโนโลยี asynchronous ที่ทำให้การเรียนการสอน ดำเนินไปได้โดยไม่จำกัดเวลา สถานที่ หรือ "การเรียนรู้ไม่พร้อมกัน" โดยใช้เครื่องมือต่างๆ ที่มีอยู่เครือข่ายอินเทอร์เน็ต และเว็บ เช่น webboard e-mail conference chat อย่างไรก็ตาม "การเรียนรู้ไม่พร้อมกันนี้" มีความหมายกว้างกว่าการเรียนในระบบ anyone anywhere anytime anything เพราะการเรียนรู้เพื่อสร้างความรู้ให้เกิดขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพ จะต้องมีส่วนปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียน ผู้สอนและผู้เชี่ยวชาญอื่นๆ ด้วยเสมอ โดยเฉพาะหากผู้เรียนมีโอกาสถาม อธิบาย สังเกต รับฟัง และตรวจสอบความคิดที่ได้รับกับผู้อื่น

การเรียนรู้ไม่พร้อมกัน จึงมีความหมายถึง กระบวนการจัดสรรระบบการเรียนรู้ ที่ช่วยให้การเรียนรู้มีปฏิสัมพันธ์ (interactive learning) ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมกัน (collaborative learning) โดยใช้ทรัพยากรที่อยู่ห่างไกล (remote resource) ที่สามารถเข้าถึงตามเวลา และสถานที่ที่ผู้เรียนมีความสะดวก หรือต้องการ (ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ, 2547)

การเรียนรู้ที่มีปฏิสัมพันธ์ หมายถึง ผู้เรียนเป็นผู้ควบคุมการเรียนรู้ สามารถสื่อสารได้สองทางระหว่างผู้เรียนด้วยกัน ระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน และบุคคลอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

การเรียนรู้ร่วมกัน หมายถึง การเรียนรู้ที่ผู้เรียนที่มีระดับความสามารถในการเรียนรู้ที่ต่างกัน ทำงานร่วมกัน ด้วยสื่อ e-learning เช่น การแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดเห็นร่วมกันด้วยกระดานข่าว การแสดงความคิดเห็นด้วยกระดานทางวิชาการ การมอบหมายงานเป็นกลุ่ม เป็นต้น

ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ (2547) ได้บอกประโยชน์ของการสอนออนไลน์ไว้ดังนี้

1. เพิ่มประสิทธิภาพการเรียนการสอน
2. สนับสนุนการเรียนการสอน
3. เกิดเครือข่ายความรู้
4. เน้นการเรียนรู้แบบผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ตรงตามหัวใจของการปฏิรูปการศึกษา
5. ลดช่องว่างการเรียนรู้ระหว่างเมืองและท้องถิ่น

ความวิตกกังวล

ความหมายของความวิตกกังวล

ความวิตกกังวล (anxiety) เป็นอารมณ์หรือความรู้สึกกลัวที่อยู่ลึกๆ กังวลอัดอัดใจว่าจะมีสิ่งที่ไม่ดี น่ากลัว หรืออันตรายเกิดขึ้น เราจำเป็นต้องแยกออกจากความกลัว (fear) ซึ่งเป็นอารมณ์

ตอบสนองเมื่อมีสิ่งที่เป็นอันตรายให้เห็นได้อย่างชัดเจน แม้ว่าทั้ง anxiety และ fear จะมีการตอบสนองทางสรีรวิทยา และอาการแสดงออกมาเป็นแบบเดียวกัน ก็มีผู้ให้แนวคิดที่ anxiety เป็นอาการของการตอบสนองต่ออันตรายที่ไม่อยู่ใน conscious awareness เราจะให้การวินิจฉัยว่าบุคคลใดเป็น anxiety disorder ก็ต่อเมื่อบุคคลนั้นมีอาการวิตกกังวลให้เห็นได้อย่างเด่นชัด เดือดร้อนเพราะอาการนั้น หรืออาจมีการเสียหายต่อสมรรถภาพในการประกอบกิจวัตรประจำวันหรือการทำงานอย่างชัดเจน สำหรับในเด็กนั้น บางครั้งอาจออกมาในรูปของอาการจัดจ้านไม่ยอมไปโรงเรียน หรือบ่นอาการทางร่างกายต่างๆ (กวี, 2541)

ทฤษฎีทางการเรียนรู้หรือพฤติกรรมศาสตร์ได้มีการพัฒนาควบคู่ไปกับทฤษฎีทางจิตวิเคราะห์ ในปี ค.ศ. 1921 Pavlov ได้แสดงให้เห็นว่าเขาสามารถสร้างอาการ anxiety neurosis ให้เกิดขึ้นในสุนัขได้โดยสร้างประสบการณ์ให้สุนัข frustrate จากการแยกไม่ออกระหว่างตัวกระตุ้นที่จะมีการให้รางวัลตามมา และตัวกระตุ้นที่จะมีการลงโทษตามมา ทำให้สุนัขกระสับกระส่าย กระวนกระวาย มีการเห่าหอน และตอบสนองทางสรีรวิทยาล้ำกับในมนุษย์ที่อยู่ในสภาวะวิตกกังวล ในช่วงเวลาใกล้เคียงกัน Watson และ Rayner ในสหรัฐอเมริกา (1920) ก็สามารถทำให้เด็กอายุ 11 ปี มีอาการกลัวหนูขาวได้โดยวิธีการทาง หลังจากนั้นทฤษฎีทางด้านนี้ก็มีพัฒนาการมาเรื่อยๆ จนถึงปัจจุบัน (กวี, 2541)

นักทฤษฎีทางการเรียนรู้และพฤติกรรม (learning and behavior theorist) ได้พยายามแสดงให้เห็นว่า อาการวิตกกังวลอาจเกิดขึ้นจากสภาวะการวางเงื่อนไข (conditioning) โดยทำให้สิ่งซึ่งโดยปกติไม่ใช่สิ่งที่กระตุ้นให้เกิดอาการวิตกกังวลกลายมาเป็นตัวกระตุ้นที่ก่อให้เกิดสภาวะนี้ได้ แต่อย่างไรก็ตาม ทฤษฎีดังกล่าว ใช้ได้ดีกับการเกิดอาการกลัวที่ผิดปกติ (phobia) หรืออาการกลัวที่ผิดปกติที่มีความวิตกกังวลร่วมอยู่ด้วยเท่านั้น แต่สำหรับการเกิดอาการตื่นตระหนก (panic) และ generalized anxiety disorder ยังอธิบายได้ไม่ดีนัก นักทฤษฎีทาง condition-reflex ถือว่า อาการวิตกกังวลเป็นการตอบสนองที่มีอยู่ในตัวของสิ่งมีชีวิตเอง ไม่ใช่เกิดขึ้นโดยสภาวะที่ถูกสร้างขึ้นมาโดยการวางเงื่อนไข เมื่อถูกกระตุ้นจากภายนอกโดยสิ่งทีอาจทำให้เจ็บปวดหรือเป็นอันตราย (กวี, 2541)

ในระยะหลังๆ นี้ มีผู้สนใจทฤษฎีทาง cognitive มากขึ้น ทฤษฎีทางด้านนี้กล่าวว่า แนวความคิดที่บิดเบือน ผิด หรือไร้สาระและไม่เป็นประโยชน์จะเกิดขึ้นก่อน หรือเกิดขึ้นพร้อมกับ พฤติกรรมการปรับตัวที่ไร้ประสิทธิภาพ หรือผิดปกติ และความผิดปกติทางอารมณ์ เช่น ผู้ป่วยที่เป็นโรควิตกกังวลจะมีแนวโน้มที่จะประเมินว่า มีอันตรายจากสภาวะการณ์ในเชิงรุนแรงเกินความ

เป็นจริง และจะประเมินความสามารถในการแก้ปัญหาหรือปรับตัวของตนเองในเชิงต่ำกว่าความเป็นจริง (ทวิ, 2541)

English and English (1970 อ้างถึงใน ทวิ, 2541) ให้ความหมายของความวิตกกังวลไว้ ดังนี้

1. ความวิตกกังวลเป็นสภาวะของความไม่สบายใจ อันเนื่องมาจาก ความปรารถนาอย่างแรงกล้า และแรงขับ อันไม่อาจไปถึงเป้าหมายที่ต้องการได้
2. ความวิตกกังวล หมายถึง ความกลัวอย่างต่อเนื่อง ซึ่งอาจสังเกตเห็นได้แต่อยู่ในระดับต่ำ
3. ความวิตกกังวล หมายถึง ความกลัวอันว่าวุ่นสับสนว่าจะมีสิ่งเลวร้ายเกิดขึ้นในอนาคต
4. ความวิตกกังวล หมายถึง ความรู้สึกที่ตนเองถูกขู่เข็ญ เป็นการขู่เข็ญที่นรกกลัว โดยที่บุคคลนั้น ไม่อาจบอกได้ว่าสิ่งที่เขารู้สึกว่าถูกขู่เข็ญนั้นเป็นอะไร

ทวิ (2541) สรุปไว้ว่า ความวิตกกังวลเป็นสภาวะความรู้สึกหวาดหวั่น กระวนกระวายใจ กลัวในบางสิ่งบางอย่างที่คิดว่ากำลังจะเกิดขึ้น โดยที่บางสิ่งบางอย่างนั้นไม่มีความชัดเจน จนส่งผลกระทบไปยังสรีระ เช่น มือเย็น ปวดศีรษะ ร่างการตื่นตัวตลอดเวลา จนบางครั้งจะทำให้นอนไม่หลับ

อัจฉราวรรณ (2540) สรุปไว้ว่า ความวิตกกังวล เป็นสภาวะจิตใจที่เกิดความตึงเครียด ไม่สบายใจ เนื่องจากคิดว่ามีสิ่งมาคุกคามความมั่นคงปลอดภัยของตัวเอง สิ่งที่มาคุกคามนั้นไม่สามารถระบุชัดเจนไปว่าคืออะไร แต่มีผลทำให้ไม่สบายใจ มักมีการแสดงออกทั้งทางร่างกายและอารมณ์

สำรวย (2534) ความวิตกกังวลคือสภาพอารมณ์ที่ไม่มีความสุข ตึงเครียด ขาดความมั่นคง ปลอดภัย หรือเกิดความกลัว เมื่อบุคคลถูกเร้าให้เกิดความรู้สึกดังกล่าว บุคคลจะแสดงพฤติกรรมต่างๆ เช่น หม่นหมอง หวาดกลัว เคร่งเครียด หงุดหงิด คิดฟุ้งซ่าน กังวลใจ

วัชรินทร์ (2525) ความวิตกกังวลในการเรียนมีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผู้ที่มีความวิตกกังวลในการเรียนระดับต่ำและปานกลาง จะมีความมั่นใจในการทำงานของตนเอง

สุชาสินี (2545) สรุปไว้ว่า ความวิตกกังวล หมายถึง สภาวะทางอารมณ์ที่ทำให้บุคคลเกิดความรู้สึกไม่สบายใจ กระวนกระวายใจ หวาดหวั่น มีความรู้สึกอึดอัด ซึ่งเกิดจากการที่บุคคลนั้น คาดหมายเหตุการณ์ล่วงหน้าว่าจะมีภัยอันตรายเกิดขึ้นกับตนเองโดยที่ทราบหรือไม่ทราบสาเหตุก็ตาม แต่ลักษณะที่เกิดขึ้นมีลักษณะคล้ายความกลัว จึงส่งผลให้เกิดสภาวะการเปลี่ยนแปลงทางร่างกาย อารมณ์ พฤติกรรม จิตใจและความคิดที่ผิดปกติไปจากเดิมซึ่งจะมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับระดับการรับรู้ของบุคคล

ประเภทของความวิตกกังวล

Spielberger (1972 อ้างถึงใน ทวี, 2541) ได้แบ่งประเภทของความวิตกกังวลเป็น 2 ประเภท คือ

1. ความวิตกกังวลทั่วไปหรือความวิตกกังวลที่เป็นคุณลักษณะส่วนบุคคล (Trait Anxiety) คือ ความวิตกกังวลที่เป็นลักษณะประจำตัวของแต่ละบุคคล เป็นลักษณะที่ค่อนข้างคงที่จนกลายมาเป็นนิสัย ความวิตกกังวลประเภทนี้มักจะเกิดกับบุคคลในสถานการณ์ต่างๆ ไปทุกสถานการณ์และไม่ปรากฏออกมาเป็นพฤติกรรมโดยตรง แต่จะเป็นตัวเสริมหรือตัวประกอบความวิตกกังวลเฉพาะสถานการณ์ บุคคลที่มีความวิตกกังวลประจำตัวสูงจะรับรู้สิ่งเร้าที่จะทำให้เกิดความไม่พึงพอใจหรืออันตรายได้เร็วกว่าผู้ที่มีความวิตกกังวลประจำตัวต่ำ อย่างไรก็ตามทุกคนจะมีความวิตกกังวลประเภทนี้โดยไม่รู้ตัว จึงเป็นส่วนหนึ่งของบุคลิกภาพ

2. ความวิตกกังวลเฉพาะสถานการณ์ (state anxiety) คือ ความวิตกกังวลที่เกิดขึ้นในเวลาเฉพาะ เมื่อมีสถานการณ์เฉพาะคือสิ่งหนึ่งสิ่งใดที่จะทำให้บุคคลจะแสดงพฤติกรรมโต้ตอบที่จะสามารถสังเกตได้ในช่วงระยะเวลาที่ถูกกระตุ้นนั้น เป็นภาวะที่บุคคลรู้สึกว้าวุ่น หวาดหวั่น กระวนกระวาย ระบบการทำงานของประสาทชนิด autonomic มีการตื่นตัวสูง ซึ่งความรุนแรงและระยะเวลาที่เกิดจะแตกต่างกันไปในแต่ละบุคคล โดยขึ้นอยู่กับลักษณะของความวิตกกังวลประจำตัว (trait anxiety)

Sarason (1979 อ้างถึงใน สุชาสินี, 2545) แบ่งความวิตกกังวล ออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. ความวิตกกังวลในสถานการณ์ต่างๆ ทั่วไป (general anxiety) เป็นความวิตกกังวลที่คนเราไม่สามารถที่จะระบุสถานการณ์ได้แน่ชัดว่าสถานการณ์ใดทำให้เกิดความวิตกกังวล แต่จาก

สถานการณ์หลายสถานการณ์ที่คนประสบทั้งในอดีต ปัจจุบันและอนาคตที่ยังมาไม่ถึง มีอิทธิพลต่อความรู้สึกหวาดวิตก

2. ความวิตกกังวลเฉพาะบางสถานการณ์ เป็นความวิตกกังวลที่เราสามารถระบุแน่ชัดว่าสถานการณ์ใดทำให้เกิดความวิตกกังวล เช่น ความวิตกกังวลในการสอบ ความวิตกกังวลในการเรียน ความวิตกกังวลในการสัมภาษณ์งาน เป็นต้น

สุวนีย์ (2522 อ้างถึงใน สุชาสินี, 2545) จำแนกความวิตกกังวลในคนปกติและคนป่วยออกเป็น 3 ประเภท คือ

1. ความวิตกกังวลแบบปกติ (normal anxiety) ได้แก่ความวิตกกังวลที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน เป็นแหล่งของพลังงานที่กระตุ้นให้บุคคลมีพลังงานในการต่อสู้เพื่อดำรงชีวิต เป็นตัวกระตุ้นให้บุคคลคิดวางแผนเพื่อหาทางเอาชนะอุปสรรคที่มาขัดขวาง ความวิตกกังวลประเภทนี้จะเกิดได้สัดส่วนกับสิ่งกระตุ้นและจะเกิดขึ้นไม่นาน เมื่อตัวกระตุ้นลดลง ความวิตกกังวลก็จะลดลงตามไปด้วย พบได้ในขณะที่บุคคลประสบกับภาวะคุกคามสวัสดิภาพของตน เช่น ความเจ็บป่วย การสอบ เป็นต้น

2. ความวิตกกังวลแบบโรคประสาท (neurotic anxiety) เป็นภาวะความวิตกกังวลที่เกิดขึ้นไม่ได้สัดส่วนกับตัวกระตุ้น นั่นคือ สาเหตุของความวิตกกังวลเพียงเล็กน้อยทำให้บุคคลตื่นกลัวและตอบสนองต่อสภาวะความวิตกกังวลเกิดขอบเขต

3. ความวิตกกังวลที่เป็นพยาธิสภาพ หรือความวิตกกังวลแบบเรื้อรัง (pathogenic or chronic anxiety) เป็นภาวะที่ตึงเครียดตลอดเวลา สาเหตุของความวิตกกังวลแบบนี้มักเกี่ยวข้องกับสิ่งที่เก็บกดไว้หรือข้อขัดแย้งที่บุคคลยอมรับไม่ได้ มีผลทำให้เกิดพฤติกรรมแปลกๆ เป็นพฤติกรรมชนิดโรคประสาท หรือโรคจิตทั้งหลาย

ระดับของความวิตกกังวล

Peplau (1978 อ้างถึงใน สำรวย, 2534) แบ่งความวิตกกังวลออกเป็น 4 ระดับ ดังนี้

1. ความวิตกกังวลเล็กน้อย (mild anxiety) ระดับนี้ทำให้บุคคลตื่นตัว การรับรู้กว้างขึ้น สามารถเห็น ได้ยิน เข้าใจ และรับรู้รายละเอียดได้มาก สามารถกระตุ้นการเรียนรู้และก่อให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ในบุคคล

2. ความวิตกกังวลปานกลาง (moderate anxiety) เป็นระดับที่บุคคลสนใจต่อความกังวลที่เกิดขึ้นทันทีทันใด การรับรู้แคบลง เลือกลงใจเฉพาะบางส่วนของสถานการณ์ ร่างกายบางส่วนตอบสนองต่อความวิตกกังวลที่เพิ่มขึ้น เช่น กล้ามเนื้อตึงตัว หายใจเข้าออกแรง รู้สึกปั่นป่วนในกระเพาะอาหาร หรือปวดศีรษะ เป็นต้น ความสามารถในการเรียนรู้จะลดลงด้วย

3. ความวิตกกังวลรุนแรง (severe anxiety) การรับรู้จะแคบลงอย่างมาก จะสนใจเพียงรายละเอียดเฉพาะจุดในสถานการณ์ที่เกิดขึ้น ไม่สามารถรวบรวมรายละเอียดไปสู่สถานการณ์ทั้งหมดได้ บุคคลจะมีความไม่สบายทั้งร่างกายและอารมณ์เพิ่มขึ้น

4. ความวิตกกังวลระดับรุนแรงสุดขีด (panic) ระดับนี้ความสามารถในการรับรู้ลดลงมาก หรืออาจไม่ตรงตามความเป็นจริง บุคคลจะเสียการควบคุมตนเอง มาสามารถทำในสิ่งซึ่งง่าย ๆ ตรงไปตรงมา การเคลื่อนไหวเพิ่มขึ้น ความสามารถที่จะสัมพันธ์กับคนอื่นลดลง ขัดขวางการรับรู้ และขาดความคิดอย่างมีเหตุผล

การวัดความวิตกกังวล

Stuart and Sundeen (1998 อ้างถึงใน สุธาสินี, 2545) กล่าวถึงความวิตกกังวลโดยสรุปได้ 4 วิธี ดังนี้

1. การวัดการเปลี่ยนแปลงทางสรีรวิทยา (physiological measure of anxiety) โดยดูจากการเปลี่ยนแปลงที่แสดงออกทางร่างกาย เช่น อัตราการเต้นของหัวใจ การหายใจ ความดันโลหิต การขยายรูม่านตา การมีเหงื่อออก การวัดต้องมีเครื่องมือเฉพาะ เช่น เครื่องมือวัดอัตราการเต้นของหัวใจ (electrocardiogram) เครื่องมือวัดชีพจร การวัดวิธีนี้ค่อนข้างลำบาก เนื่องจากระดับของความวิตกกังวลจะไม่สัมพันธ์กับอาการที่แสดงออกของบุคคลที่มีความวิตกกังวล นอกจากนี้การเปลี่ยนแปลงทางสรีรวิทยาของแต่ละบุคคลก็มีแบบแผนที่แตกต่างกัน

2. การวัดโดยให้ตอบแบบสอบถามด้วยตนเอง เป็นการประเมินความวิตกกังวลซึ่งเป็นการวัดความรู้สึกที่ตนเองรับรู้ โดยให้ตอบตามความรู้สึกของตนเอง แล้วนำมาประเมินระดับความวิตกกังวล ที่นิยมใช้มากได้แก่ แบบสอบถามความวิตกกังวล STAI (The State- Trait Anxiety Inventory) ของ Spielberg

3. การสังเกตพฤติกรรมที่แสดงออกของบุคคล เป็นการสังเกตถึงความผันแปรในด้านต่างๆ เช่น การเคลื่อนไหว การพูด การรับรู้ ความสอดคล้องกันของการทำงานของร่างกายกับการรับรู้ ความจำ อาการกระสับกระส่าย ร้องไห้ ถอนหายใจ ลูกตุ้มลูกกลน และพูดเร็ว เป็นต้น จากความเชื่อที่ว่าพฤติกรรมของบุคคลที่แสดงออกมานั้นเป็นปฏิกิริยาที่สะท้อนออกมาจากอารมณ์ภายใน เช่น การขาดสมาธิ หงุดหงิด นอนไม่หลับ การวัดจะใช้เครื่องมือที่สร้างขึ้นให้เหมาะสมกับลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง เช่น แบบบันทึกเพื่อสังเกตพฤติกรรม

4. การวัดโดยใช้เทคนิคการฉายออก (projective technique) ได้แก่ แบบวัดของรอร์ช (Rorschach) ซึ่งการวัดโดยวิธีนี้มีความยากลำบากในการแปลผล ต้องใช้ผู้ชำนาญ

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

นักการศึกษาได้ให้ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไว้มากมาย ซึ่งมีลักษณะคล้ายคลึงกัน เช่น

ชวาล (2516 อ้างถึงใน พิษณุ, 2535) ได้กล่าวถึงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนพอสรุปได้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหมายถึงความสำเร็จในด้านความรู้ ทักษะ และสมรรถภาพด้านต่างๆ ของสมอง ดังนั้นผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนควรประกอบด้วยสิ่งสำคัญอย่างน้อย 3 สิ่ง คือ ความรู้ ทักษะ และสมรรถภาพของสมองด้านต่างๆ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2521 อ้างถึงใน พิษณุ, 2535) กล่าวถึงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนว่า ความสำเร็จที่ได้จากการทำงานที่ต้องอาศัยความพยายามจำนวนหนึ่งอันเป็นผลมาจากการกระทำที่อาศัยความสามารถของร่างกายหรือสมอง นับว่าเป็นความสามารถเฉพาะบุคคล ตัวบ่งชี้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอาจได้มาจากกระบวนการที่อาศัยหรือไม่อาศัยการทดสอบก็

ได้ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนนอกจากจะเป็นเรื่องพิจารณาความสามารถทางสติปัญญาของนักเรียนแล้ว ยังแสดงถึงคุณค่าของหลักสูตร ผู้บริหาร และผู้สอนอีกด้วย

Good (1959 อ้างถึงใน พิชญ, 2535) ให้ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนว่า หมายถึง การเข้าถึงความรู้หรือพัฒนาทักษะทางการเรียน ซึ่งโดยปกติพิจารณาจากคะแนนสอบหรือคะแนนที่ได้จากงานที่ครูมอบหมายให้ หรือทั้งสองอย่าง

พิชญ (2535) สรุปไว้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหมายถึงคุณลักษณะและความสามารถของบุคคลที่พัฒนาการดีขึ้น อันเป็นผลมาจากการเรียนการสอน การฝึกอบรม ซึ่งประกอบด้วยความสามารถทางสมอง ความรู้ ทักษะ ความรู้สึกรู้ค่า นิยม และองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ประกอบด้วยคุณลักษณะของตัวผู้เรียน คุณภาพการสอนของครู และสภาพแวดล้อมต่างๆ ซึ่งคุณลักษณะของตัวผู้เรียนมีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมากที่สุด คุณภาพการสอนของครูและปัจจัยอื่นๆ มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรองลงมาตามลำดับ

พิจักษณ์ (2546) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นการกระทำที่สามารถชี้บอกถึงความรู้ ความเข้าใจในการทดสอบ เพื่อต้องการวัดผลจากบทเรียนที่ได้เรียนรู้มา

การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นสิ่งจำเป็นของการเรียนการสอน จะทำให้ทราบถึงพัฒนาการ การเปลี่ยนแปลงด้านความรู้ ความเข้าใจของผู้เรียนหลังจากผ่านการเรียนการสอนแล้ว การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนส่วนใหญ่จะทำโดยใช้แบบทดสอบ ซึ่งสร้างขึ้นมาเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะ คือเพื่อทดสอบความรู้ความเข้าใจของผู้เรียนในรูปแบบของการตอบคำถาม

เยาวดี (2540 อ้างถึงใน พิจักษณ์, 2546) กล่าวว่า แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ส่วนใหญ่ที่สร้างขึ้นมักมีจุดมุ่งหมายที่สำคัญ คือ เพื่อใช้วัดผลการเรียนรู้ด้านเนื้อหาวิชาและทักษะต่างๆ ของแต่ละสาขาวิชา โดยเฉพาะอย่างยิ่งสาขาวิชาทั้งหลายที่ได้จัดสอนในระดับชั้นเรียนต่างๆ ของแต่ละโรงเรียน

รูปแบบของการทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สมเกียรติ (2525 อ้างถึงใน พิจักษณ์, 2546) อธิบายไว้ว่า มี 2 รูปแบบ คือ

1. แบบอัตนัย หรือเรียงความ คือแบบทดสอบที่กำหนดปัญหาให้ผู้ตอบเขียนตอบยาวๆ หรือเป็นแบบการเขียนเรียงความ เป็นการทดสอบถึงความคิดภาษา และอารมณ์

2. แบบปรนัย หรือแบบตอบสั้นๆ คือแบบทดสอบที่กำหนดตอบแบบสั้นๆ หรือกำหนดให้เลือกตอบ อาจเป็นแบบจับคู่ แบบเติมคำ หรือแบบเลือกตอบ

ความคงทนในการจำ

ความหมายของความคงทนในการจำ

ได้มีผู้ศึกษาและให้ความหมายของการจำไว้หลายคน ได้แก่

Adam (1967 อ้างถึงใน มงคล, 2539) กล่าวว่า ความจำ คือ การคงไว้ซึ่งผลของการเรียน หรือความสามารถที่จะระลึกได้ถึงสิ่งเร้าที่เคยเรียนมา หรือเคยมีประสบการณ์มาก่อน หลังจากที่ได้ทอดทิ้งไว้ชั่วระยะเวลาหนึ่ง ความจำเป็นพฤติกรรมภายใน ซึ่งเกิดขึ้นภายในจิตเช่นเดียวกับความรู้สึก การรับรู้ ความชอบ การจินตนาการของมนุษย์ และการที่จะจดจำสิ่งที่จะเรียนรู้ได้มากน้อยเพียงใด ขึ้นอยู่กับกระบวนการเรียนรู้

กมลรัตน์ (2528) กล่าวว่า การจำ หมายถึง ความสามารถสะสมประสบการณ์ต่างๆ ที่ได้รับจากการเรียนรู้ทั้งทางตรงและทางอ้อมและสามารถถ่ายทอดออกมาในรูปของการระลึกได้ (recall) หรือการจำได้ (recognition)

อรทัย (2528) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ความจำเป็นกระบวนการอย่างหนึ่งของจิตใจที่ทำการตอบสนองบางสิ่งที่ได้เรียนรู้มาแล้ว มาแสดงออกได้อีก หรือ ความจำเป็นการรู้สติในสิ่งที่ผ่านมาในอดีตให้กลับชัดเจนขึ้นในขณะปัจจุบัน

สุภาวดี (2545) สรุปไว้ว่า การเรียนรู้และการจำมีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด กล่าวคือ ในการศึกษาเรื่องการเรียนรู้ เราให้ผู้เรียนทำทักษะอะไรสักอย่าง แล้วดูผลการกระทำนั้นว่าได้เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียนไปอย่างไรบ้าง การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมนั้นก็คือคำจำกัดความของคำว่า การเรียน และในการประเมินผลว่าการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นแล้วหรือไม่ หรือการเปลี่ยนแปลงเป็นไปมากน้อยเพียงใด ถ้าเราประเมินทันทีเมื่อผู้เรียนทำสิ่งที่เราต้องการเสร็จ ผลที่ได้

เป็นผลของการเรียน ถ้าเราคอยให้เวลาล่วงเลยไป อาจเป็น 2 นาที , 5 นาที หรือหลายๆ วัน ค่อยประเมินผลการเปลี่ยนแปลง ผลที่ได้ก็จะเป็นผลของการเรียนและการจำ

ระยะเวลาที่ใช้ในการวัดความคงทนในการจำ

ชวาล (2516 อ้างถึงใน วรพงษ์, 2544) กล่าวว่า ในการสอบซ้ำโดยใช้แบบทดสอบฉบับเดียวกัน ไปสอบบุคคลกลุ่มเดียวกัน เวลาในการสอบครั้งแรกและครั้งที่สองควรเว้นห่างกันประมาณ 2-4 สัปดาห์

ชัยพร (2520 อ้างถึงใน วรพงษ์, 2544) สรุปว่า การศึกษาทบทวนสิ่งที่จำได้คืออยู่แล้วซ้ำอีก จะช่วยให้ความจำถาวรมากยิ่งขึ้น และถ้าได้ทบทวนอยู่เสมอแล้ว ช่วงระยะเวลาที่ความจำระยะสั้นฝังตัวกลายเป็นความจำระยะยาว หรือความคงทนในการจำ ประมาณ 14 วัน หลังจากที่ได้ผ่านการเรียนรู้ไปแล้ว

ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ ได้จัดหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 (กรมวิชาการ, 2545) แบ่งสาระการเรียนรู้ออกเป็น 4 สาระด้วยกัน คือ

สาระที่ 1 : ภาษาเพื่อการสื่อสาร

มาตรฐาน ต 1.1 : เข้าใจกระบวนการฟังและการอ่าน สามารถตีความเรื่องที่ฟังและอ่านจากสื่อประเภทต่าง ๆ และนำความรู้มาใช้อย่างมีวิจารณญาณ

มาตรฐาน ต 1.2 : มีทักษะในการสื่อสารทางภาษา แลกเปลี่ยนข้อมูล ข่าวสาร ความคิดเห็น แสดงความรู้สึกร่วมโดยใช้เทคโนโลยี และการจัดการที่เหมาะสม เพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต

มาตรฐาน ต 1.3 : เข้าใจกระบวนการพูด การเขียน และการสื่อสารข้อมูล ความคิดเห็น และความคิดรวบยอดในเรื่องต่าง ๆ ได้อย่างสร้างสรรค์ มีประสิทธิภาพและมีสุนทรียภาพ

สาระที่ 2 : ภาษาและวัฒนธรรม

มาตรฐาน ต 2.1 : เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับวัฒนธรรมเจ้าของภาษา และนำไปใช้ได้เหมาะสมกับกาลเทศะ

มาตรฐาน ต 2.2 : เข้าใจความเหมือนและความแตกต่างระหว่างภาษา และวัฒนธรรมของเจ้าของภาษากับภาษาและวัฒนธรรมไทย และนำมาใช้อย่างมีวิจารณญาณ

สาระที่ 3 : ภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น

มาตรฐาน ต 3.1 : ใช้ภาษาต่างประเทศในการเชื่อมโยงความรู้กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น และเป็นพื้นฐานในการพัฒนาและเปิดโลกทัศน์ของตน

สาระที่ 4 : ภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชนและโลก

มาตรฐาน ต 4.1 : สามารถใช้ภาษาต่างประเทศ ตามสถานการณ์ต่าง ๆ ทั้งในสถานศึกษา ชุมชนและสังคม

มาตรฐาน ต 4.2 : สามารถใช้ภาษาต่างประเทศเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ การทำงาน การประกอบอาชีพ การสร้างความร่วมมือ และการอยู่ร่วมกันในสังคม

ภาษาเพื่อการสื่อสาร (communication) หมายถึง การใช้ภาษาต่างประเทศ เพื่อทำความเข้าใจ แลกเปลี่ยน นำเสนอข้อมูล ข่าวสาร แสดงความคิดเห็น เจตคติ อารมณ์ และความรู้สึกลงในเรื่องต่างๆ ทั้งที่เป็นภาษาพูดและภาษาเขียน (กรมวิชาการ, 2545)

การพัฒนาการจัดการเรียนการสอนเพื่อปฏิรูปการเรียนรู้ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด ผู้เรียนทุกคนสามารถที่จะเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ การจัดกระบวนการเรียนรู้จึงมุ่งฝึกทักษะการปฏิบัติ การแก้ปัญหา และการเรียนรู้จากประสบการณ์จริงเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองเต็มตามศักยภาพ โดยจัดให้มีการประเมินควบคู่กับการเรียนการสอนตามสภาพจริง ใช้วิธีพิจารณาจากพัฒนาการของผู้เรียน ความประพฤติ การสังเกตพฤติกรรมการเรียน และการร่วมกิจกรรม (กรมวิชาการ, 2545)

การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (learner-centred) มุ่งเน้นกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยมีเป้าหมายให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารได้ ดังนั้นการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนสำคัญที่สุด คือ การจัดที่มุ่งประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน ให้มีทักษะในการแสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย สามารถนำวิธีการเรียนรู้ไปใช้ใน ชีวิตจริงได้ (กรมวิชาการ, 2545)

แนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร (communicative language teaching)

1. ความหมาย

การสอนภาษาตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร เป็นการจัดการเรียนการสอนตาม ทฤษฎีการเรียนรู้ ซึ่งเน้นความสำคัญของตัวผู้เรียน จัดลำดับการเรียนรู้เป็นขั้นตอน ตาม กระบวนการใช้ความคิดของผู้เรียน โดยเริ่มจากการฟังไปสู่การพูด การอ่าน การจับใจความสำคัญ ทำความเข้าใจ จดจำแล้วนำสิ่งที่เรียนรู้ไปใช้

2. ความสำคัญ

กลุ่มนักจิตวิทยาการเรียนรู้เชื่อว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุดในการเรียน ผู้เรียนจะสามารถ เรียนได้มากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับความเข้าใจเป็นสำคัญ เขาจะเรียน ได้ดีถ้าเข้าใจจุดประสงค์ของ การเรียน เห็นประโยชน์ในการนำสิ่งที่เรียนไปใช้ โดยสามารถเชื่อมโยงสิ่งที่เรียนไปแล้วให้เข้ากับ สิ่งที่กำลังเรียนอยู่ และสิ่งที่จะช่วยให้เรียนภาษาต่างประเทศได้ดี นอกเหนือจากนี้ ต้องเข้าใจหลัก ภาษาที่ใช้ในการวางรูปประโยคด้วย

การสอนภาษาต่างประเทศในปัจจุบัน ได้หันมายึดแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารมาก ขึ้น มีการจัดกิจกรรมที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างมีความหมาย ได้ฝึกใช้ภาษาใน สถานการณ์ที่มีโอกาสพบได้จริงในชีวิตประจำวัน โดยยังคงให้ความสำคัญกับโครงสร้างไวยากรณ์ ตามที่ปรากฏอยู่ในเนื้อหาที่ใช้สื่อความหมาย ดังที่ ลิตเติลวูด (Littlewood, 1983) กล่าวว่า วิชา การสอนภาษาเพื่อการสื่อสารเป็นแนวการสอนที่ไม่จำกัดความสามารถของผู้เรียนไว้เพียงแค่ความรู้ ด้านโครงสร้างไวยากรณ์เท่านั้น แต่สนับสนุนให้ผู้เรียนได้มีการพัฒนาทักษะการใช้ภาษาทุกทักษะ โดยสัมพันธ์ความสามารถทางไวยากรณ์เข้ากับยุทธศาสตร์การสื่อสารด้วยวิธีการที่ถูกต้องและ เหมาะสมกับกาลเทศะ ในชีวิตจริงผู้เรียนต้องสัมผัสกับการสื่อสาร ซึ่งเป็นการใช้ภาษาในรูปแบบ

ต่างๆ มากมาย ดังนั้น การสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร ควรสอนให้ผู้เรียนคุ้นกับการใช้ภาษาในชีวิตประจำวัน และนำภาษาที่คุ้นเคยนั้นไปใช้ได้ คำกล่าวนี้สอดคล้องกับความเห็นของวิดโดสัน (Widdowson, 1979) ที่ว่า ความสามารถในการเรียบเรียงประโยค มิใช่เป็นความสามารถในการสื่อสาร การสื่อสารจะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อเราสามารถใช้อย่างได้หลายชนิดในโอกาสต่างๆ กัน เช่น การอธิบาย การแนะนำ การถาม-ตอบ การขอร้อง การออกคำสั่ง เป็นต้น ความรู้ในการแต่งประโยคเป็นสิ่งที่เราเรียกว่า ความรู้ความเข้าใจภาษาเท่านั้น ซึ่งอาจจะเป็นประโยชน์อยู่บ้าง แต่ถ้าจะให้เกิดประโยชน์มากที่สุดก็ต้องสามารถนำความรู้ในการใช้ประโยคไปใช้ให้เป็นปกติวิสัยได้ตามโอกาสต่างๆ ของการสื่อสาร

3. แนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร

แนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร ตามคำจำกัดความที่ ดักลาส บราวน์ (H. Douglas Brown, 1993) มีลักษณะ 4 ประการ ที่เชื่อมโยงสัมพันธ์กันดังนี้

3.1 เป้าหมายของการสอนเน้นไปที่องค์ประกอบทั้งหมดของทักษะการสื่อสาร และไม่จำกัดอยู่ภายในกรอบของเนื้อหาภาษาหรือไวยากรณ์

3.2 เทคนิคทางภาษาได้รับการออกแบบมา เพื่อนำผู้เรียนไปสู่การใช้ภาษาอย่างแท้จริงตามหน้าที่ภาษา และปฏิบัติจริงโดยมีจุดมุ่งหมายในการพูด รูปแบบโครงสร้างภาษามิใช่เป้าหมายหลัก แต่ตัวรูปแบบเฉพาะของภาษาต่างหากที่จะทำให้ผู้เรียนสามารถสื่อสารจนสำเร็จตามเป้าหมาย

3.3 ความคล่องแคล่วและความถูกต้อง เป็นหลักการเสริมที่อยู่ภายใต้เทคนิคการสื่อสาร มีหลายครั้งที่ความคล่องแคล่วอาจมีความสำคัญมากกว่าความถูกต้องเพื่อที่จะทำให้ผู้เรียนสามารถนำภาษาไปใช้ได้อย่างมีความหมาย

3.4 ในการเรียนการสอนภาษาตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร ในตอนท้ายสุด ผู้เรียนต้องใช้ภาษาอย่างเข้าใจและสร้างสรรค์ ภายในบริบทที่ไม่เคยฝึกมาก่อน

จากแนวการสอนต่างๆ ดังกล่าว ทำให้เกิดแนวคิดในการสอนภาษาว่า ควรนำเสนอภาษาใหม่ในรูปแบบภาษาที่พบในสถานการณ์จริง เพื่อนำไปสู่การสอนคำศัพท์ โครงสร้าง การออกเสียง

มีการฝึกฝนจนเกิดความเข้าใจในเนื้อหา โครงสร้าง สามารถใช้ได้ถูกต้องแล้วจึงนำความรู้ที่ได้ไปฝึกใช้ในสถานการณ์จริง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

ขงยุทธ (2528) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความวิตกกังวลกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในจังหวัดอุดรดิตถ์ จำนวน 259 คน ผลการวิจัยพบว่า ความวิตกกังวลมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษด้านการฟัง และการออกเสียง ด้านศัพท์ และด้าน โครงสร้าง และการเขียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษด้านการอ่านที่ระดับ 0.01

ประสิทธิ์ (2533) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาความวิตกกังวลในการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในจังหวัดมหาสารคาม เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าได้แก่ แบบทดสอบวัดความถนัดทางการเรียนคณิตศาสตร์ แบบสอบถามวัดความวิตกกังวลในการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ พบว่า

1. นักเรียนหญิงมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์สูงกว่านักเรียนชาย
2. นักเรียนที่มีระดับความวิตกกังวลในการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ต่างกัน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ต่างกัน
3. นักเรียนที่มีระดับความวิตกกังวลในการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ปานกลางและต่ำ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์สูงกว่านักเรียนที่มีระดับความวิตกกังวลในการเรียนวิชาคณิตศาสตร์สูง
4. นักเรียนที่มีระดับความวิตกกังวลในการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ปานกลาง มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์สูงกว่านักเรียนที่มีระดับความวิตกกังวลในการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ต่ำ

5. เพศและความวิตกกังวลในการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ไม่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์

งานวิจัยต่างประเทศ

Thompson (1977 อ้างถึงใน บุญศรี, 2546) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการอ่านเร็ว การอ่านเพื่อทำความเข้าใจกับความวิตกกังวลชนิดต่างๆ ของนักศึกษาปีที่ 1 โดยใช้แบบทดสอบการอ่านเพื่อทำความเข้าใจและการอ่านเร็วของแม็คกรอฮิลล์ แบบวัดความวิตกกังวลในการสอบและแบบทดสอบความวิตกกังวลด้านผลสัมฤทธิ์ ผลปรากฏว่า ความวิตกกังวลทุกชนิดมีความสัมพันธ์ทางลบกับการอ่านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นักศึกษาที่มีความวิตกกังวลต่ำจะทำแบบทดสอบการอ่านได้ดีที่สุด ผู้ที่มีความวิตกกังวลสูงจะทำคะแนนได้น้อยที่สุด ผู้ที่มีความวิตกกังวลปานกลางทำคะแนนได้ปานกลาง

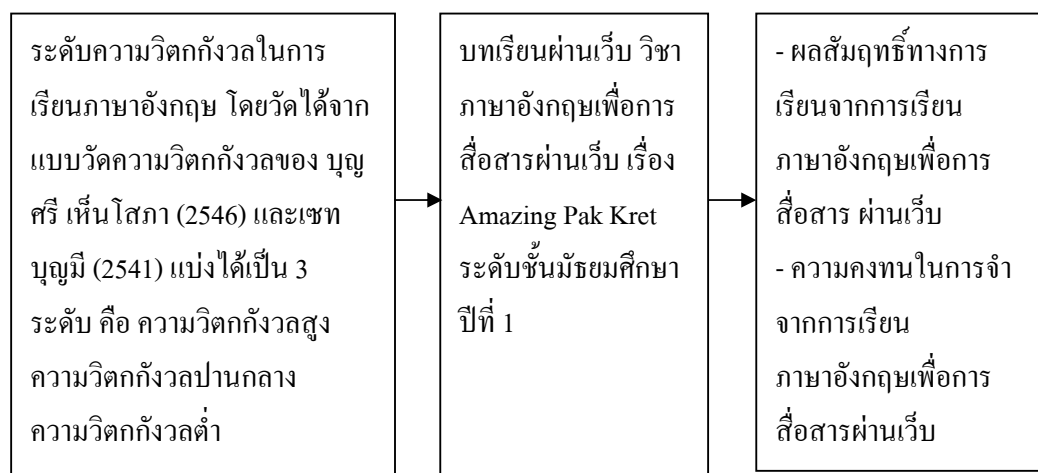
Kim (2000 อ้างถึงใน เขต, 2541) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความวิตกกังวลในการฟังภาษาต่างประเทศ กรณีศึกษานักเรียนเกาหลีที่เรียนภาษาอังกฤษ ซึ่งมีจุดประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการฟังภาษาต่างประเทศกับความวิตกกังวลของนักศึกษาเกาหลีจำนวน 253 คน โดยเครื่องมือที่ใช้ได้แก่ แบบวัดความวิตกกังวลในการฟังภาษาต่างประเทศ แบบสอบถามสภาพภูมิหลัง และการทดสอบการฟังของโทเฟล ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความวิตกกังวลในการฟังภาษาต่างประเทศที่เกิดขึ้นในชั้นเรียน และในสถานการณ์ที่เกิดขึ้นจริง และเมื่อวิเคราะห์ห่อ้งค์ประกอบแล้ว พบว่า ความวิตกกังวลต่อการฟังภาษาต่างประเทศแบ่งเป็น 2 ส่วน คือ ความเครียดและความกังวล ซึ่งทำให้ขาดความเชื่อมั่นในการฟัง นอกจากนี้ยังพบว่าความวิตกกังวลในการฟังมีความสัมพันธ์กับความวิตกกังวลต่อภาษาต่างประเทศ และความเชี่ยวชาญในการฟัง

Cubillos, Jorge Hernando (1992 อ้างถึงใน วิญญู, 2523) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความวิตกกังวลในชั้นเรียนภาษาสเปน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อวัดความวิตกกังวลในชั้นเรียนภาษาต่างประเทศ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าคือ นักเรียนจำนวน 28 คน ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 3 ของเพนน์สเตท สำหรับเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมี 5 อย่าง คือ แบบวัดความวิตกกังวลในชั้นเรียนภาษาต่างประเทศ แบบวัดความวิตกกังวลรายงานความเข้าใจในการสื่อสาร แบบทดสอบทัศนคติต่อภาษา และแบบสอบถามภูมิหลัง โดยผลการวิจัยพบว่า ร้อยละ 55 ของกลุ่มตัวอย่างมีความวิตกกังวลในชั้นเรียนค่อนข้างสูง โดยความวิตกกังวลมีความสัมพันธ์กับกิจกรรมการพูดสูงที่สุด และพบว่าความวิตกกังวลในชั้นเรียนภาษาต่างประเทศมีความสัมพันธ์กับเพศ อายุ พื้นฐานทางภาษา ความ

เข้าใจในการสื่อสาร และทัศนคติทางภาษาอย่างไม่มีนัยสำคัญ นอกจากนี้ความวิตกกังวลในชั้นเรียนภาษาต่างประเทศมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการทดสอบความวิตกกังวล และมีความสัมพันธ์ทางลบกับทัศนคติต่อตนเอง

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สรุปได้ว่า งานวิจัยส่วนใหญ่จะทำการศึกษาความสัมพันธ์ของความวิตกกังวลกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยผลที่ได้พบว่าความวิตกกังวลมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และเมื่อแบ่งบุคคลตามระดับความวิตกกังวลออกเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มที่มีความวิตกกังวลสูง ปานกลาง และต่ำ พบว่าบุคคลที่มีระดับความวิตกกังวลแตกต่างกัน จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล 3 กลุ่มนี้ว่าเมื่อให้คนทั้ง 3 กลุ่ม คือ กลุ่มที่มีความวิตกกังวลสูง ปานกลาง และต่ำ มาเรียนบทเรียนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารผ่านเว็บที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกันหรือไม่

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

สมมติฐานการวิจัย

1. ผู้เรียนที่มีความวิตกกังวลในการเรียนภาษาอังกฤษแตกต่างกัน เมื่อเรียนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารผ่านเว็บแล้ว มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน
2. ผู้เรียนที่มีความวิตกกังวลในการเรียนภาษาอังกฤษแตกต่างกัน เมื่อเรียนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารผ่านเว็บแล้ว มีความคงทนในการจำแตกต่างกัน